

**Годишен мониторингов доклад на основния екип на
звено за мониторинг и оценка към Областната
стратегия за развитие на социалните услуги
за 2017 г.**

Изготвен: месец ноември 2017

Във връзка с изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Добрич за периода 2016 – 2020 г. като структура в рамките на Областна администрация – Добрич е създадено Звено за мониторинг и оценка на социалните услуги в областта със заповед № РкД-22-27 от 16.06.2017 г. на Областния управител на област Добрич.

В периода 26.06.2017 г. до 27.10.2017 г., на основание заповед № РкД-22-27 от 16.06.2017 г. на Областен управител на област Добрич членовете на основния екип на ЗМО извърши посещения във функциониращи социални услуги и реализира работни срещи с доставчиците на социални услуги, НПО, ръководители/експерти в общинските администрации, ангажирани с процесите на планиране, управление и контрол при предоставянето на социални услуги на територията на общините Тервел, Крушари, Генерал Тошево, Добричка, Шабла, Каварна, Балчик и община град Добрич. Настоящият годишен мониторингов доклад представя актуалната ситуация в сферата на социалните услуги в област Добрич през 2017 година.

Приоритетните направления, по които и през 2017 г. работят част от общините в област Добрич, са свързани с:

- **Развитие на услуги в общността за превенция на деца и семейства в риск, с цел преодоляване на социалното изключване и изолация;**
- **Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение;**
- **Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот.**
- **Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа;**

При определяне на източниците на финансиране на социалните услуги в Област Добрич се дава приоритет на държавно-делегираните услуги, съобразени с потребностите на рисковите групи в Общините от Област Добрич. Основен източник на финансиране на социалните услуги през 2017 г. остава републиканския бюджет, като чрез него се финансира главно текущата издръжка на социалните заведения.

Цел на мониторинга:

- Да проследи динамиката и извърши оценка на действащите социални услуги и предприетите мерки за социално включване на територията на областта през 2017 г. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления и целите, както и за препланирането на оперативните задачи в хода на изпълнението;

- Да оцени напредъка спрямо планираните услуги и мерки в Областната стратегия, за изграждането на ефективна мрежа от достъпни и качествени социални услуги, осигуряващи възможност за повишаване качеството на живот на всички деца и лица, попаднали или живеещи в риск, чрез предоставяне на пълноценна грижа и създаване на условия за реалното им социално включване.

Основният подход в процеса на мониторинг е участието, който включва и обратна връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността на заинтересованите страни за резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

През периода юни-ноември 2017 г. бяха посетени следните услуги, намиращи се на територията на осемте общини:

В община Крушари:

- Център за социална рехабилитация и интеграция
- Дом за стари хора в село Добрин;
- Защитено жилище

В община Генерал Тошево:

- ЦОП .

В община Добрич:

- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждане - 1 "Светлина";
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждане - 2 "Тийнейджър";
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждане - 3;
- Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждане – 3 броя;
- Дневен център за деца с увреждания
- Дневен център за възрастни с увреждания
- Център за социална интеграция и рехабилитация;
- Център за обществена подкрепа;
- Защитено жилище 1 и Защитено жилище 2;
- Преходно жилище.

В община Шабла:

- Център за социална рехабилитация и интеграция.
- Център за обществена подкрепа;

В община Балчик:

- Център за обществена подкрепа;
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждане

ОБЩИНА ДОБРИЧ-ГРАД

➔ Социални услуги в общността за деца:

„Дневен център за деца с увреждания”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37
- ✓ **Целева група:** Деца с физически и ментални увреждания, заболявания на централната и периферна нервна система, забавено интелектуално развитие и множествени увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 70;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Дневения център за деца с увреждания в гр. Добрич е разкрит със Заповед № 319/07.08.2003 г. на Изпълнителния директор на АСП. ДЦДУ е позициониран в сграда, изградена от стабилна и здрава конструкция. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление на природен газ. Сградния фонд е собственост на Община Добрич-град. ДЦДУ гр. Добрич е разположен в южния корпус на Комплекс за социални услуги. Заведението се помещава на първия етаж на Комплекса. За реализиране, и предоставяне на социални услуги и дейности за подкрепа и социално включване разполага с 6 кабинета за терапевтични занимания, 3 зали за занимания, спалня и мед. кабинет. Всички кабинети са оборудвани ергономично, функционално, съобразно специфичните потребности на децата; ДЦДУ гр. Добрич разполага със специализирано оборудване – тангенторната вана за подводен масаж (хидротерапия); в залата за ЛФК са налични необходимите уреди за терапия, рехабилитация; кабинета за речево – говорна рехабилитация е оборудван с всичко необходимо за провеждане на терапията. Изградена е достъпна архитектурна среда за децата с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички и/или други МИПСПС. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други социални услуги за деца и възрастни: „Защитено жилище”-1, „Защитено жилище”- 2, „Приют за безнадзорни деца и сираци”, „Дневен център за възрастни с увреждания”, „Център за социална рехабилитация и интеграция”, до които потребителите и екипа от ДЦДУ гр. Добрич имат лесен достъп. ОС на БЧК гр. Добрич е предоставил, чрез дарение, специализиран микробус за транспортиране на децата с увреждания от Центъра до техните домове.

В ДЦДУ гр. Добрич се извършва речево-говорна рехабилитация за деца с речево – говорни затруднения; двигателна рехабилитация за деца с двигателен дефицит и множествени увреждания; артерепия и трудотерапия за деца с физически и ментални увреждания; музикална терапия; социално и психологично консултиране на деца с увреждания и техните семейства, както и ежемесечна консултация на деца и родители с психиатър. Реализират се дейности по подкрепа и подпомагане на деца с увреждания при хранене и извършване на личен тоалет. Организиран се мероприятия и дейности за разнообразяване на свободното време.

„Център за обществена подкрепа“ - 1

- ✓ **Адрес:** гр.Добрич, ул. „Г. Бенковски” № 12;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 7 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 25;

- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга е разкрита със Заповед №РД-01-333/26.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. „Център за обществена подкрепа” към Областен съвет на Български червен кръст гр. Добрич се намира в двуетажна къща с двор от 1300 кв.м., собственост на „Български червен кръст”. На първия етаж са складовите помещения – 3 бр. и столова, лекарски кабинет, две зали, стая на домакина, санитарни помещения за потребителите и персонала на Центъра. На втория етаж са: стаи на ръководителя на социалната услуга; кабинет на психолога, кабинет на социалните работници, приемна зала, санитарно помещение и склад. В близост до ЦОП е ОУ „Стефан Караджа” гр. Добрич; МБАЛ „Добрич” АД гр. Добрич; „ЦПЗ д-р Петър Станчев” ЕООД; ЖП гара – юг. Екипа от специалисти в Центъра предлага услуги и подкрепа на деца и семейства в риск, насочени към: превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции; превенция на отпадане от училище; превенция на насилието; работа с деца с поведенчески проблеми; наблюдение и подкрепа на дете настанено в приемно семейство; оказване на подкрепа и консултиране на деца, настанени в семейства на близки и роднини; наблюдение и подкрепа на деца и семейства в следосиновителния период. Добра практика е новата идея за училище за родители, която е от тази година.

„Център за обществена подкрепа“ - 2

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. „Дружба“ 3 № 57, ет. 1;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 3 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 30;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Центърът за обществена подкрепа – 2 гр. Добрич е открит със Заповед № РД-01-182/10.02.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. ЦОП-2 е част от Комплекс за социални услуги за деца. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Всички помещения са обзаведени според предназначението им. Създадени са безопасни условия и удобства за ползвателите на услугата.

В ЦОП - 2 се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всяко едно дете, което може да развие потенциала си и да вземе активно участие в живота на обществото. Услугите са насочени към превенция на рисково поведение на деца и младежи от общността; популяризиране и развитие на приемната грижа; оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни родители; подкрепа на осиновяването и обучение на кандидат-осиновители и др.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания – 1 **„Светлина”**

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 2;
- ✓ **Целева група:** Деца/младежи от 3 до 18 год. възраст, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ е изчерпана възможността за отглеждане в семейна среда;
- ✓ **Капацитет:** 15;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

ЦНСТ-1 е разположен на втори етаж в южното крило на вече закрития ДДЛРГ ”Дъга” гр. Добрич. Обзавеждането в спалните помещения е съобразено с потребностите на децата. Потребителите ползват столова, дневна и занималня, обзаведени с маси,

столове, секции и телевизори, компютри, стерео уредба. Кухнята е оборудвана с кухненски шкафове, съдомиялна машина, готварска печка, микровълнова фурна, хладилник. В съседство са разположени целодневни детски градини и училища. Има добре уреден градски транспорт.

ЦНСТ разполага с голям поддържан двор, където са обособени пространства, според нуждите и възрастта на децата - игрище, пясъчник, градина с цветя. Страдата е собственост на Община град Добрич. ЦНСТ-1 не разполага със специализиран транспорт. На децата в Центъра се осигурява ежедневно хранене: закуска, обяд, вечеря и две междинни закуски. Количеството и качеството на храната е съобразена с възрастовите особености на настанените деца.

Обгрижването на децата е съобразено с възрастта, пола и здравословното състояние. В ЦНСТ – 1 се осигурява подкрепа на децата при задоволяване на здравните потребности, медицинско и стоматологично обслужване, утвърждаване на здравословен начин на живот, и осигуряване на безопасна среда, с цел повишаване благосъстоянието на децата.

Всяко дете е записано и посещава учебно заведение. Всички деца посещават масови училища и детски заведения и участват активно в извънкласните форми на училището. Предприети са мерки по задоволяване на културни, религиозни, езикови и етнически потребности, чрез включване на децата в празници, рецитали, тържества, театрални представления, изложби, конкурси, състезания, участия в културно - масови мероприятия и празници на селото и града, обогатяване и разширяване достъпа до средства за осведомяване и развлечения: литература, телевизия, радио, аудио и видео техника, компютърна техника и пр. В ЦНСТ – 1 се реализират дейности за задоволяване нуждите на децата от отдых, чрез участие в екскурзии, летни лагери, посещения на исторически и туристически забележителности. Децата от Центъра се включват в мероприятия на НПО, заедно с деца от семейства и доброволци. Стимулира се поддържането на връзки с родители и близки, като се осигурява подкрепа от страна на персонала при опознаване и сближаване на родителите и детето. Осъществяват се беседи с родителите, относно постиженията и специфичните нужди на децата.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания – 2 **„Тийнейджър”**

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 3;
- ✓ **Целева група:** Деца лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ са изчерпани възможностите за отглеждане в биологичното семейство, семейство на близки или роднини, приемно семейство, осиновители. Възраст от 10г. до 18г., ако учат до навършване на 20 годишна възраст.
- ✓ **Капацитет:** 15;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга от резидентен тип - ЦНСТ-2 „Тийнейджър” гр. Добрич е разкрита със заповед № РД-01-184/10.02.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. В ЦНСТ-2 има 8 стаи за потребители с по 2 или 3 легла в тях. Обзавеждането е съобразено с потребностите на децата (легла, гардероби и етажерки за лични вещи, маси и столове). Потребителите ползват столова, дневна и занималня, обзаведени с маси, столове, секции и телевизори, компютри. Кухнята е оборудвана със съдомиялна машина, готварска печка, микровълнова фурна и хладилник. На децата в ЦНСТ-2 се осигурява ежедневно хранене: закуска, обяд, вечеря и две междинни закуски.

Дейностите за социална подкрепа, които се предлагат в СУ: осигуряване на благоприятни условия за задоволяване на основните жизнени потребности на настанените деца; подкрепа за придобиване на знания и умения от децата за

самостоятелен и независим начин на живот; подкрепа за създаване на навици при децата за поддържане на лична хигиена; здравна профилактика и грижи; лечение и рехабилитация; съдействие за получаване на стоматологична помощ; психологична подкрепа за формиране на нови нагласи, свързани с усвояване на умения; достъп до подходящо заведение за предучилищно възпитание и образование; подкрепа в образователния процес; включване в различни форми и занимания по интереси; подкрепа при професионално ориентиране на децата; подкрепа при връщане в биологичното семейство на детето; подкрепа при настаняване в приемни семейства и осиновители; посредничество с различни институции, имащи отношение към гарантиране правата на детето; подкрепа на децата и младежите при изграждане на социални мрежи с приятели и роднини; организиране на културни и спортни мероприятия, и други дейности по организация на свободното време.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания – 3

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 2;
- ✓ **Целева група:** Деца от 7 до 18 год. възраст лишени от родителски грижи;
- ✓ **Капацитет:** 15;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Със Заповед № РД01-343 от 25.02.2011 г. на Изпълнителния директор на АСП се разрешава откриването на “Център за настаняване от семеен тип-3“, считано от 01.03.2011 г. Сградата, в която е разкрита и функционира социалната услуга, е част от Комплекс за социални услуги за деца като неин собственик е Община град Добрич. В ЦНСТ -3 настанените деца ползват 5 стаи за потребители с по 3 легла в тях, като обзавеждането в помещенията е съобразено с потребностите им- легла, гардероби и етажерки за лични вещи, маси и столове; столова и дневна, обзаведени с маси, столове, микровълнова печка, секции и телевизор. В ЦНСТ – 3 гр. Добрич екип от специалисти предоставя комплексни социални услуги на потребителите включващи: 24 часова грижа за задоволяване на основните жизнени потребности на децата от храна, подслон и сигурност; оказване на психологическа подкрепа и съдействие за поддържането на връзките им с родители и близки, или при невъзможност – за приемна грижа или осиновяване; изграждане на умения за самостоятелен живот, съобразно индивидуалните потребности и възможности на всяко едно от настанените деца; осигуряване на здравни и образователни услуги (извън мястото на живеене); подготовка на порасналите деца за самостоятелен и независим живот, оказване на подкрепа при напускане на Центъра и включването им в живота на общността; осигуряване на значим за детето възрастен, с който то да създава доверителна връзка.

Организирането на живота и услугите в Центъра са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност. Извършената оценка на потребностите на всяко дете е база за изготвяне на индивидуален план за грижи, за задоволяване на индивидуалните нужди, желания и интереси на децата.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания – 4 броя

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. „Балик” „Йовково-юг“ , № 72-73, бл.А;
гр. Добрич, ж.к. „Балик” „Йовково-юг“ , № 72-73, бл.Б;
гр. Добрич, ж.к. „Балик” „Йовково-юг“ , № 74-75, бл.В;
гр. Добрич, ж.к. „Балик” „Йовково-юг“ , № 74-75, бл.Г;

- ✓ **Целева група:** Деца/младежи от 3 до 18 год. възраст, с умствена изостаналост, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ е изчерпана възможността за отглеждане в семейна среда;
- ✓ **Капацитет:** Бл.А - 14;
Бл.Б - 14;
Бл.В - 14;
Бл.Г - 14;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

През 2014 г. Община град Добрич изгради 4-ри Центъра за настаняване от семеен тип, предназначени за деца и младежи с увреждания по **Компонент 1** - "Планиране на мерки за деинституционализация", Операция "Да не изоставяме нито едно дете" на ОП "РЧР", на стойност 2 866 713,02 лева, които изцяло се финансират от Оперативната Програма. Реализацията на проекта осигури подходяща и по-ефективна социална инфраструктура в Община град Добрич за предоставяне на нов вид услуги в общността. По Компонент 2 е сключен договор за безвъзмездна финансова помощ № BG051 PO001-5.2.12-0051-C0001 за сумата от 693 194,04 лв. Изпълнението на проектните дейности е започнало през м.март 2015г., като до настоящия момент в новите социални услуги са изведени 49 деца и младежи с увреждания от ДДУИ Крушари, ДМСГД Добрич и други специализирани институции от страната. Проектните дейности са приключили на 30 ноември 2015г. По проекта са осигурени 51 работни места. От 01.12.2015 г. със Заповед на изпълнителния директор на АСП, центровете са преминали на държавно – делегирано финансиране.

Целеви групи, към които е насочен конкретния проект са общо 56 деца и младежи с увреждания, от които 48 са настанени в специализирани институции. Персоналът, предоставящ услугата е от 51 души, а общата цел е трайна замяна на институционалната грижа с нови възможности за деца и младежи с увреждания от специализирани институции и от общността, чрез предоставяне на нов вид социални услуги в 4 – те Центъра за настаняване от семеен тип в град Добрич.

Със Заповеди №№ РД01-861/22.05.2015 г., РД01-862/22.05.2015 г., РД01-864/22.05.2015г. и РД01-866/22.05.2015 г. на Изпълнителния директор на АСП се разрешава откриването на "Центрове за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания", считано от 01.11.2015 г.

„Преходно жилище“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба" 3, № 57;
- ✓ **Целева група:** Младежи напускащи специализираните институции;/ След промените в ППЗСП община град Добрич е взела решение целевата група потребители в ПЖ да бъде за пълнолетни лица с увреждания
- ✓ **Капацитет:** 8;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга от резидентен тип "Преходно жилище" е открита със заповед № РД 01-85/25.01.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. ПЖ е част от Комплекс за социални услуги за деца. След промените в ППЗСП през юли 2017 година община град Добрич е взела решение целевата група потребители в ПЖ да бъде за пълнолетни лица с увреждания с капацитет 8 места. В ПЖ настанените лица водят независим начин на живот, подпомагани от специалисти. Всички лица имат личен лекар и стоматолог. В услугата всички потребители се обучават и подпомагат за самостоятелно извършване на домакински и хигиенно-битови дейности, с цел усвояване на умения за

самостоятелно водене на домакинство, но при посещението се констатира много лоша обща хигиена на помещенията.

➤ **Социални услуги в общността за възрастни в Община Добрич:**

„Дневен център за възрастни хора с увреждания”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37
- ✓ **Целева група:** Лица с физически и ментални увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 40;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

„Дневен център за възрастни хора с увреждания,, гр. Добрич е разкрит със заповед № РД-01-607/05.10.2006 г. на Изпълнителния директор на АСП. ДЦВУ е разположен на първия етаж в северния корпус на Комплекс за социални услуги. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление и е собственост на Община Добрич-град. Изградена е достъпна архитектурна среда за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички или други МИПСПС. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други социални услуги за деца и възрастни: „Защитено жилище”-1, „Защитено жилище”- 2, „Приют за безнадзорни деца и сираци”, „Дневен център за деца с увреждания”, „Център за социална рехабилитация и интеграция”, до които потребителите и екипа от ДЦВУ гр. Добрич имат лесен достъп.

ДЦВУ гр. Добрич разполага със зала за ЛФК, където са налични и се ползват от потребителите уреди за активна и пасивна форма на двигателна рехабилитация. Социалното заведение разполага с кабинет за психологическа терапия, който е снабден с игрови и дидактични материали, както и със различна специализирана литература. В ДЦВУ има кабинет по трудотерапия, който е оборудван съобразно нуждите и интересите на потребителите. В кабинета на дефектолога се провеждат обучителни мероприятия. За целта е оборудван с помощни материали, като енциклопедии, пъзели, също така разполага и с компютърна конфигурация. Кабинета за арт-терапия е оборудван с инструменти за рисуване, моделиране, апликиране и декоративна приложна дейност. ДЦВУ има кабинет на социалния работник, където се осъществява индивидуална социална работа с потребителите. Центъра разполага с медицински кабинет, който е снабден със спешен шкаф с необходимите медикаменти при спешни случаи. В ДЦВУ гр. Добрич има кухня/разливна, столова, дневна, занималня, три са санитарните помещения за потребителите и три за персонала.

Екипа в ДЦВУ гр. Добрич оказва социална подкрепа и подпомагане на потребителите при изграждане или възстановяване на умения за самообслужване, хранене и лична хигиена. В процеса на работа, социалния работник оказва съдействие на потребителите при подготовка на документи за санаториално лечение, за ползване на медицинска и социална рехабилитация/профилактика; подаване на документи в дирекция „Социално подпомагане” гр. Добрич за подпомагането им със социални помощи/интеграционни добавки, МИПСПС и др., по реда на действащите нормативни актове. Екипа на Центъра насочва хората с увреждания към социалните учебно-професионални заведения с цел професионална квалификация и преквалификация.

Рехабилитатора в ДЦВУ провежда индивидуална и групова терапия за хора с двигателни увреждания; занимателна терапия за хора с ментални увреждания; пасивната форма на двигателна рехабилитация – класически лечебен масаж и пасивно раздвижване; активна форма на двигателна рехабилитация – физически упражнения и игри със занимателен характер; психолога осигурява психологическа подкрепа, чрез провеждане сред потребителите на социалната услуга: тестове, беседи, дискусии, индивидуални и групови психологически консултации.

„Център за социална рехабилитация и интеграция”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Възрастни със сензорни, двигателни и ментални увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 45;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услугата е предоставена в управление на Община гр. Добрич-град, с уведомително писмо с изх.№СГ-08-00-138/14.12.1998 г. на Национална служба за социално подпомагане при Министерство на труда и социалната политика. ЦСРИ се помещава на I-ви и II-ри етаж в северния корпус на Комплекс за социални услуги, който е разположен в жилищен квартал, обграден със зелени площи. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление и е собственост на Община Добрич-град. Изградена е достъпна архитектурна среда за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички или други МИПСПС.

ЦСРИ разполага със зала за ЛФК, която се използва за индивидуална и груповата терапия на хора с двигателни увреждания. Залата разполага с уреди за активна и пасивна двигателна рехабилитация. Пасивните форми на рехабилитация включват класически лечебен масаж, за който са осигурени масажни кабинети. В социалното заведение е обособена зала за компютърна грамотност оборудвана с необходимите компютърни конфигурации и магневижън, който се ползва от потребители със зрителни дефицити. Обособена е зала за груповата трудотерапия, която се използва и като дневна за провеждане на лекции и беседи по различни теми. Обзавеждането е съобразено с нуждите на потребителите. В кабинета на социалния педагог основно се обучават потребители със зрителни увреждания, като за целта същия е оборудван с брайлов принтер, брайлова печатна машина, както и компютър с говореща програма JAWS. В кабинетите на логопеда и психолога са налични необходимите дидактични материали за работа с потребители. Заведението разполага и с кухня, тоалетна, дневна и кабинет на социални работници.

„Защитени жилища – 1 и 2”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Пълнолетни жени с лека и средна степен на умствена изостаналост, изведени от СИ;
- ✓ **Капацитет:** ЗЖ -1 - 8; заети – 8; незаети – 0; чакащи – 2;
- ✓ **Капацитет:** ЗЖ -2 - 6; заети – 6; незаети – 0; чакащи – 2;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич - град.

Социалната услуга от резидентен тип “Защитено жилище -1“ гр. Добрич е разкрита със заповед № РД01-924/05.09.2008 г. на Изпълнителния директор на АСП. “Защитено жилище - 2“ гр. Добрич е открито със Заповед № РД01-395/08.04.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП.

„Защитени жилища – 1 и 2“ се помещават на втория етаж в южния корпус на Комплекс за социални услуги. Те се състоят от по четири спални помещения с по две легла във всяка стая. Помещенията от ЗЖ-1: кухненски блок, трапезария, зала за трудотерапия; санитарни възли; баня; перално помещение; медицински кабинет, както и кабинета на социалните работници се ползват от потребителите и от двете “Защитени жилища“. Спалните помещения и трапезарията са оборудвани с климатици. На входа на ЗЖ – 1 и 2, има изградена рампа за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания, но по-данни на персонала в СУ при необходимост от оказване на спешна/неотложна помощ и транспортиране на болен, свалянето му от втория етаж с носилка е крайно затруднено. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други

социални услуги за деца и възрастни: „Дневен център за деца с увреждания”, „Приют за безнадзорни деца и сираци”, „Дневен център за възрастни с увреждания”, „Център за социална рехабилитация и интеграция”, до които потребителите на ЗЖ -1 и 2 имат лесен достъп. Двора се състои от 500 кв.м. зелени площи, има и оформени цветна и зеленчукова градина. За чистотата и поддържането на зелените площи в двора се грижат потребителите на двете защитени жилища, както и ползвателите на други социални услуги в Комплекса.

Медицинският кабинет е оборудван със спешен шкаф, кантар и апарат за кръвно налягане. Добре оборудвани са и останалите работни кабинети. Разполагат с шевна машина, крос-тренажор, хладилник, готварска печка, микровълнова фурна, кухненска посуда, кафе машина, автоматична пералня, телевизор, DVD, електрически бойлер и библиотека с художествена литература.

Настанените в ЗЖ ползват почасови услуги в ЦСРИ и ДЦВУ, съобразени с техните потребности, за придобиване на: полезни умения; компютърна грамотност; подобряване на говорни умения; психологическа подкрепа; усвояване на умения за четене, писане и смятане; подобряване на груба и фина моторика.

ОБЩИНА КРУШАРИ

☛ Специализирани институции:

Дом за стари хора „Св. Петка”

- ✓ **Адрес:** с. Добрин, община Крушари, ул. „Седма” № 8
- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст - мъже и жени
- ✓ **Капацитет:** 25;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност, общински бюджет;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.

Дейностите за подкрепа, които предлага СУ са насочени към създаването на условия за социални контакти и възможности възрастните хора да се чувстват неразделна част от обществото, подкрепа за напуснали активния живот хора да преодолеят психологическата бариера, която ги кара да се чувстват ненужни и да им се осигури условия за взаимопомощ. Специалистите, работещи с възрастните хора трябва да познават потребностите им, промените в здравословното им състояние, рисковите фактори, свързани с тях, процеса на остаряване, специфичната им роля в обществото, както и възможности за социалното им включване. В Дома е въведена програма за квалификация на персонала, чрез регулярни вътрешни обучения по запознаване с изискванията на нормативната база, касаещи предоставяне на социални услуги в специализираната институция, разработени са графици за санитарни и хигиенни норми и основни задължения на служителите. Провеждат се работни посещения в други специализирани институции, с цел въвеждане на добри практики по предоставяне на социални услуги. Медицинският персонал изнася лекции по предварително изготвен план, съобразен със заболяванията на възрастните хора. Домът за стари хора си взаимодейства с общинска администрация, социални, здравни и културни институции.

☛ Социални услуги в общността/специализирана институция/ резидентен тип:

„Защитено жилище за възрастни с умствена изостаналост”

- ✓ **Адрес:** с. Крушари, област Добрич, ул. „Девети септември“ № 25 Б;
- ✓ **Целева група:** лица с увреждания / умствена изостаналост;
- ✓ **Капацитет, профил на ползвателите:** 8; 19 – 30 г. възраст;
- ✓ **Година на разкриване на услугата** – 2015 г.

- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.
- ✓ **При** извършеното посещение, екипът констатира, че потребителите са добре обгрижени от персонала, услугата има система за повишаване квалификацията на служителите чрез курсове за следдипломна квалификация, участие в обучителни програми и други. Персоналът на ЗЖ получава методическа помощ от общинска администрация Крушари.

„Център за социална рехабилитация и интеграция”

- ✓ **Адрес:** с. Крушари, област Добрич, ул. „Девети септември“ № 5;
- ✓ **Целева група:** лица с различни видове увреждания, емоционално поведенчески проблеми, нарушения в развитието. Възрастни хора, които се нуждаят от подкрепа за социално включване и рехабилитация.
- ✓ Капацитет, **профил на ползвателите:** 20;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.
- ✓ На потребителите, услугата предоставя:
- ✓ семейно консултиране – предоставяне на информация в областта на социалните услуги, предоставяни в общността; социално подпомагане, в т.ч. изисквания, срокове и насочване към съответната институция;
- ✓ двигателна рехабилитация - дейности за възстановяване на двигателна активност, пасивни раздвижвания и активни упражнения с и на уреди;
- ✓ ориентиране – при заявяване на избор, желания, даване на съвети,

ОБЩИНА БАЛЧИК

⇒ **Социални услуги в общността:**

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания

- ✓ **Адрес:** гр. Балчик, ж.к. „Балик” , ул. „Баба Райна“ № 2;
- ✓ **Целева група:** Деца от 3 до 18 год. възраст лишени от родителски грижи;
- ✓ **Капацитет:** 14; **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община гр. Балчик

Със Заповед № РД01-1129 от 14.07.2015 г. на Изпълнителния директор на АСП се разрешава откриването на ЦНСТДМБУВ . Екип от специалисти предоставя комплексни социални услуги на потребителите включващи: 24 часова грижа за задоволяване на основните жизнени потребности на децата от храна, подслон и сигурност; оказване на психологическа подкрепа и съдействие за поддържането на връзките им с родители и близки, или при невъзможност – за приемна грижа или осиновяване; изграждане на умения за самостоятелен живот, съобразно индивидуалните потребности и възможности на всяко едно от настанените деца; осигуряване на здравни и образователни услуги (извън мястото на живеене); подготовка на порасналите деца за самостоятелен и независим живот, оказване на подкрепа при напускане на Центъра и включването им в живота на общността; осигуряване на значим за детето възрастен, с който то да създава доверителна връзка.

Организирането на живота и услугите в Центъра са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност. Извършената оценка на потребностите на всяко дете е база за изготвяне на индивидуален план за грижи, за задоволяване на индивидуалните нужди, желания и интереси на децата.

„Център за обществена подкрепа“

- ✓ **Адрес:** гр. Балчик, ул. „Петър Берон“ № 1а;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 0 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 40;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** „СНИК СТАРТ“ ООД

Центърът за обществена подкрепа Балчик е открит със Заповед № РД-01-222/27.08.2013 г. на Изпълнителния директор на АСП. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Всички помещения са обзаведени според предназначението им. Създадени са безопасни условия и удобства за ползвателите на услугата.

В ЦОП се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всяко едно дете, което може да развие потенциала си и да вземе активно участие в живота на обществото. Услугите са насочени към превенция на рисковото поведение на деца и младежи от общността; популяризиране и развитие на приемната грижа; оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни родители; подкрепа на осиновяването и обучение на кандидат-осиновиители и др.

ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

„Център за обществена подкрепа“

- ✓ **Адрес:** гр. Ген.Тошево, ул. „Дружба“ № 12;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 0 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 20;
- ✓ **Вид финансиране:** Разкрит по проект за социално включване и финансиран от общината;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Ген.Тошево

Центърът за обществена подкрепа предоставя комплекс от социални услуги на деца от 0 до 18 годишна възраст в риск, както и техните семейства, свързани с превенция на изоставянето и предотвратяване настъпването в специализирани институции и реинтеграция на деца, обучения в умение за самостоятелен живот, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване, обучение и подкрепа на приемни родители и осиновиители, работа с деца с поведенчески проблеми и прояви. Новата социална услуга отговори на потребностите на всяко дете в риск и работи в посока за подобряване качеството на живот на децата в тяхната семейна и социална среда.

ОБЩИНА ШАБЛА

⇒ Социални услуги в общността:

„Център за социална рехабилитация и интеграция“

- ✓ **Адрес:** гр. Шабла, ул. „Равно поле“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Деца и възрастни с увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 30;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Шабла.

„Център за социална рехабилитация и интеграция” гр. Шабла е открит със заповед № РД-01-315/23.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. Със Заповед № РД-01-282/09.02.2011 г. е увеличен капацитетът на социалната услуга от 20 на 30 места. Доставчик на социалната услуга е Община Шабла. ЦСРИ се намира в централната част на гр. Шабла, като в непосредствена близост са сградата на Общинска администрация - Шабла и Спешна медицинска помощ. Центърът се помещава на първи етаж от бивша поликлиника, със застроена площ от 158, 40 кв. м. Осигурен е достъп за хора с увреждания до социалната услуга, чрез приспособена рампа за придвижване с

МИПСПС. Битовата и околна среда са добре поддържани. В ЦСРИ има следните помещения, където се предоставят услуги и дейности на потребителите: медицински кабинет; офис по трудотерапия; офис за логопед и психолог; зала за двигателни упражнения и рехабилитация - обзаведена с фитнес уреди: бягаща пътека, велоергометър, кростренажор, гребен тренажор, степер, шведска стена, кушетка за масаж и др. уреди за упражнения; клубна зала за празници и събиране на всички потребители; санитарен възел, приспособен за ползване от лица с увреждания, придвижващи се с инвалидна количка; стая за почивка. Отоплението е на централно парно и климатици.

Мерките за социално включване и дейностите за подкрепа на потребителите в ЦСРИ гр. Шабла, се характеризират с осъществяване на медицинската и социална рехабилитация, психологическо консултиране и индивидуална социалната работа, с цел повишаване качеството на живот, увеличаване възможностите за поддържане на активни социални контакти и подобряване на здравния статус на потребителите. Екипа в ЦСРИ гр. Шабла работи за изграждане/възстановяване на уменията от лицата с увреждания за самообслужване, хранене и поддържане на личната хигиена. Медицинската сестра в ЦСРИ гр. Шабла следи за здравословното състояние на потребителите, както и провежда консултации според своята компетентност; оказва наблюдение и подкрепа при приема на лекарства от потребители на поддържаща медикаментозна терапия при различни социално значими заболявания.

За потребителите ползващи медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за компенсирание на уврежданията, се извършва обмен на информация с ТЕЛК, ДСП, МБАЛ, БТ, и други институции. ЦСРИ гр. Шабла провежда индивидуална и групова терапия за хора с двигателни увреждания – класически лечебен масаж, пасивно раздвижване; физически упражнения. Осигурява психологическа подкрепа, чрез провеждане сред потребителите на социалната услуга: тестове, беседи, дискусии, индивидуални и групови психологически консултации. Реализират се дейности по организация на свободното време - разходка по морския бряг, екскурзии на потребителите до исторически местности и паметници на културата, посещения на музеи, театри, опера и др. Екипа на ЦСРИ гр. Шабла организира чествания на национални, религиозни, местни и лични празници . Осъществява различни видове трудотерапия: плетене, шиене, цветарство, апликиране, изготвяне на сувенири, пана, картички и др.

„Център за обществена подкрепа“

- ✓ **Адрес:** гр. Шабла, ж.к. „Дружба“ 3 № 57, ет. 1;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 3 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 15;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Шабла.

Центърът за обществена подкрепа гр. Шабла е открит със Заповед № РД-01-180/16.02.2016 г. на Изпълнителния директор на АСП. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Всички помещения са обзаведени според предназначението им. Създадени са безопасни условия и удобства за ползвателите на услугата. В ЦОП се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всяко едно дете, което може да развие потенциала си и да вземе активно участие в живота на обществото. Услугите са насочени към превенция на рисково поведение на деца и младежи от общността; популяризиране и развитие на приемната грижа; оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни родители; подкрепа на осиновяването и обучение на кандидат-осиновители и др

ИЗВОДИ И КОНСТАТАЦИИ ОТ НАПРАВЕНИТЕ ПОСЕЩЕНИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2017 г.

Членовете на ЗМО при своите посещения имаха възможност да разговарят с потребителите и персонала и са направени следните констатации:

- Наблюдава се увеличен интерес към услугата ЦСРИ , в резултат на което тези СУ работят често над капацитета си. Ползвателите на тези социалните услуги изразиха мнение, че се чувстват добре, тъй като са в среда на хора със сходни проблеми и посещават услугите с желание;
- Отново служителите на всички СУ споделиха, че средствата са недостатъчни за реализация на различни дейности и мерки за социално включване на потребителите, както и липсата на специализиран на персонал – например логопеди, рехабилитатори, медицински сестри поради ниското заплащане. В ЦНСТДМСУ споделиха че доста често при ползване на платен годишен отпуск или отпуск по болест от служител, на смяна има само един специалист, което затруднява работата и не позволява да се работи пълноценно.
- Наблюдава се тенденция към значително увеличаване на броя на лицата, които желаят да ползват социални услуги за възрастни хора, което е в резултат на ограничените възможности за ползване на алтернативни социални услуги в семейна среда от възрастни и самотноживеещи хора. В резултат от реализираните дейности за подкрепа и предприетите мерки за социално включване на потребителите от Домовете за стари хора, е постигнато добро ниво на удовлетвореност от грижите за тях.
- В ДЦВУ беше направено предложение от работещите да има възрастова граница на потребителите – например от 18 до 45, от 46 до 65 и т.н.
- Посетените от членовете на основния екип на ЗМО предлагани услуги за деца/лица отговарят на стандартите и критериите за достъпност, добре поддържана битова и околна среда наличие на помещения за социални контакти, за хранене , спални помещения, бани и тоалетни. ЦНСТДМБУ 1 и 2 имат нужда от основен ремонт на ВиК инсталацията, както и на котела за отопление. В Преходното жилище хигиената беше на ниско ниво.
- В ДЦВУ като една добра нова практика е открит нов кабинет по ерготерапия. Тук беше направено предложение от работещите да има възрастова граница на потребителите – например от 18 до 45, от 46 до 65 и т.н.
- Друга добра практика е училището за родители в ЦОП към БЧК.
- Липсват услуги, насочени към преодоляване на социалната изолация на лица, които не са в състояние да напускат домовете си.
- Лицата с психични заболявания и сетивни увреждания често остават извън рамките на предлаганите в областта услуги.
- Липсват специализирани услуги за деца с девиантно поведение, а статистиката сочи , че те се увеличават през последните години.
- Липсва Кризисен център за настаняване на деца/лица жертви на насилие и трафик , както и звено „Майка и бебе“

Председател на ЗМО:

1 . Живко Желязков

Членове на основен екип на ЗМО:

1. Ирена Баирова.....
2. Веселин Гочев.....
3. Галя Георгиева.....
4. Кемал Асан.....
5. Ксения Добрева.....